

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет романо-германської філології

Кафедра германської філології

ПРОГРАМА

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)

для студентів

спеціальності: 035 Філологія

спеціалізації: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

спеціалізації: 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)

освітньої програми: Мова і література (німецька /іспанська/ італійська/
французька)

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Київ 2023

Програма кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації Друга іноземна мова (англійська) для студентів: спеціальності: 035 Філологія, спеціалізації: 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), спеціалізації: 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно), освітньої програми: Мова і література (німецька /іспанська/ італійська/ французька), освітнього рівня: першого (бакалаврського).

Упорядники: д.ф.н., доцент Гайдаш А.В., доктор філософії з філології, доцент Тугай О.М., к.ф.н, доцент Торговець Ю.І., старший викладач Задорожня Н.А., старший викладач Говорун Н.В., викладач Павлюк А.В, 2023. – 15 с.

Програму розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету романо-германської філології

Протокол № 4 від 28 лютого 2023 р.

Голова Вченої ради

Валентина ЯКУБА

Затверджено на засіданні кафедри германської філології
протокол № 6 від «27» лютого 2023 р.

Завідувач кафедри

Русудан МАХАЧАШВИЛІ

Пояснювальна записка¹

Кваліфікаційний іспит зі спеціалізації «Друга іноземна мова (англійська)» покликаний виявити рівень науково-теоретичної та практичної підготовки, глибину професійних знань, вмінь та навичок студента та рівень підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

Програма кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації враховує перевірку рівня сформованості компетентностей згідно освітньо-професійних програм: 035.05.01 Мова і література іспанська, 035.05.02 Мова і література італійська, 035.05.03 Мова і література французька, 035.04.02 Мова і література німецька, якими має володіти вчитель англійської мови: ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-12, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ФК-1, ФК-4, ФК-5, ФК-6, ФК-7, ФК-8, ФК-9, ФК-10, ФК-11, ФК-12, ФК-13, ФК-14, ФК-15, а також досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН 13, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20.

Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації «Друга іноземна мова (англійська)» має інтегративний характер, що об'єднує навчальні дисципліни вибіркової частини «Друга іноземна мова (англійська)» освітньо-професійної програми: *«Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)»*, *«Теоретичний курс англійської мови»*, *«Лінгвокраїнознавство англomовних країн»* та *«Практичний курс перекладу англійської мови»*.

Метою навчальної дисципліни *«Практика усного та писемного мовлення»* є сформувати у студентів комунікативну, лінгвістичну та соціокультурну компетенції, що забезпечать уміння ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування, розвивати у студентів здатність до самооцінки та самовдосконалення, що допоможе їм успішно завершити курс вищої освіти і стане передумовою їх наступного професійного росту; формувати у студентів професійну компетенцію шляхом ознайомлення їх з різними методами і прийомами навчання іноземної мови та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань. Матеріали курсу також сприяють розвитку здібностей студентів використовувати іноземну мову у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу, вдосконаленню умінь і навичок в англomовному міжкультурному спілкуванні в різноманітних сферах життєдіяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни *«Теоретичний курс англійської мови»* – набуття студентами знань та умінь професійного аналізу закономірностей розвитку англійської мови, її словникового складу, граматичної будови та фонетичної системи, функціонально-комунікативного й експресивно-семантичного складу сучасної англійської мови; забезпечення розуміння усвідомленого вивчення теоретичних основ як базису для оволодіння іншомовною діяльністю; формування вмінь аналізувати та інтерпретувати мовні явища і факти, що сприятиме розвитку їх наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.

Вивчення цього курсу поглиблює загально-філологічну підготовку; сприяє розумінню студентами структури та системи англійської мови; показує причини та шляхи утворення тих специфічних особливостей, які властиві їй сучасному стану. Компонент курсу, що стосується теоретичної фонетики англійської мови полягає у тому, щоб допомогти студентам – майбутнім фахівцям з англійської філології, оволодіти основами теорії фонетики з метою формування когнітивної бази про звукову будову англійської мови та її компоненти; вказати на фоностилістичні особливості сучасної англійської мови для кращого розуміння їхньої ролі в усній вербальній комунікації. Вищезазначений курс є інтегрованим і ґрунтується на основі підходів щодо удосконалення системи формування практичної готовності бакалаврів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

¹ *Примітка. В умовах воєнного стану в Україні спричиненими повномасштабним вторгненням російської федерації на територію нашої країни, у зв'язку з надзвичайними ситуаціями, можливе уточнення особливостей проведення підсумкової атестації.

Мета навчальної дисципліни «**Лінгвокраїнознавство англomовних країн**» полягає у вдосконаленні загальної філологічної підготовки, формуванні навичок роботи з етноспецифічними, лінгвістичними і екстралінгвістичними об'єктами, формуванні лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетенції з метою підготовки до подальшої практичної діяльності та подальший розвиток мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції студентів та формування мовленнєвих умінь і стратегій в різних видах мовленнєвої діяльності.

Мета навчальної дисципліни «**Практичний курс перекладу англійської мови**» – придбання студентами теоретичних знань з аналітичних основ інтерпретації перекладів художніх текстів малих форм і кінотекстів та їхнім практичним використанням під час обробки текстів перекладів з англійської мови на українську; формування у студентів філологічного бачення особливостей побудови англomовних драматургічних текстів, функціонування мовленнєвих явищ у їх межах і вмінь робити висновки щодо прочитаного засобами англійської мови під час перекладів на українську.

Вивчення цього курсу сприяє формуванню у студентів читачкої аналітичної та перекладацької компетенцій: у розумінні основних категорій драматичного і кіно-тексту (подієвість, сфера міжособистісних стосунків дійових осіб, хронотоп) та його взаємодії із театральною виставою / фільмом; у ви́члененні жанрового розмаїття драматичних текстів (трагедія, комедія, фарс, мелодрама, театр абсурду); у композиційній побудові драматичного твору / художньої стрічки (експозиція, конфлікт, розвиток подій, кульмінація, розв'язка); у змістовному та детальному аналізі вербальних особливостей драматичних / кінематографічних англomовних текстів; у лінгвістично обґрунтованій інтерпретації різностильових драматичних і кіно-творів; у вмінні осмислювати естетичну цінність прочитаного/побаченого/почутого. Сформована перекладацька компетентність поглиблює володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами іноземної мови та уміння її застосовувати у процесі різних видів перекладу; сукупність компетенцій, необхідних фахівцю для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в письмовій формі; здатність визначати текстуальні риси у різних сферах комунікації; обізнаність з тим, про що йдеться в конкретному тексті, у конкретній ситуації мовлення; володіння комп'ютерними технологіями, володіння електронними словниками, вміння критично оцінювати знайдену інформацію; здатність мобілізувати компетенції, отримані зі своєї основної спеціальності і суміжних дисциплін, і успішно застосовувати їх в процесі перекладу художніх текстів.

Форма проведення іспиту: комбінована. 1 питання приймається усно, 2 та 3 питання складаються окремо по кожному у тестовій формі в ЕНК.

Структура екзаменаційного білета:

I. Монологічне мовлення з елементами спонтанної діалогічної комунікації на основі курсу «Практика усного та писемного мовлення».

II. Виконання тесту в електронному навчальному курсі на основі курсів «Теоретичний курс англійської мови» та «Лінгвокраїнознавство англomовних країн».

III. Виконання тесту в електронному навчальному курсі на основі курсу «Практичний курс перекладу англійської мови».

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**: За кожне питання випускник може максимально отримати 30 (40) балів.

Перше питання – з практики усного та писемного мовлення – усне питання. Загальна кількість балів за перше питання – 30 балів.

30-25 балів – студент вільно і повно володіє мовним матеріалом в усіх його аспектах з фонетики, лексики і фразеології, морфології, морфеміки та словотвору, синтаксису, здатний донести цей матеріал до свідомості інших, аргументуючи будь-яке його положення; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє грамотно коментувати логіку питання, кваліфіковано веде дискусію. При висвітленні розмовної теми студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

24-20 бали - студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних

помилки. Спостерігається уміння коментувати певні події, встановлювати логічні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

19-15 балів - студент досить послідовно і логічно розкриває розмовну тему, проте не може обґрунтувати висловлені думки, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних граматичних та словотвірних явищ, не може самостійно визначити специфіку слова як частини мови, неточно дає визначення окремих мовних фактів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені мовні кліше та конструкції, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

14-1 балів - відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у демонстрації розмовної теми, не володіє відповідною лексикою у повному обсязі, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих помилок.

Друге питання базується на знаннях з двох дисциплін, а саме «**Теоретичний курс англійської мови**» та «**Лінгвокраїнознавство англomовних країн**». Виконується в системі електронного навчання Moodle у тестовій формі. Тест передбачає 20 питань (15 питань з дисципліни «**Теоретичний курс англійської мови**» та 5 питань з дисципліни «**Лінгвокраїнознавство англomовних країн**»), за кожне з яких можна отримати 2 бали.

Загальна кількість балів за друге питання – **40 балів**: 30 балів за 15 питань з дисципліни «**Теоретичний курс англійської мови**» та 10 балів за 5 питань з дисципліни «**Лінгвокраїнознавство англomовних країн**». Оцінка знань випускників з дисципліни є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей і практичних умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених двох курсів.

Тестові питання з дисципліни «**Теоретичний курс англійської мови**» розкривають рівень володіння студентом теоретичними питаннями другої іноземної мови і стосується **іншомовної комунікативної компетентності** з історії англійської мови, теоретичної фонетики англійської мови, теоретичної граматики англійської мови, лексикології сучасної англійської мови, стилістики сучасної англійської мови; вмінь лексичного, фонетичного та граматичного аналізу лінгвістичних явищ, підготовки відповідей із теоретичних питань дисципліни. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення курсу.

Третє питання базується на знаннях з дисципліни «**Практичний курс перекладу англійської мови**» та стосується вмінь **перекладу тексту, критичного мислення та аналізу** певного стилю мовлення/жанру. Виконується в системі електронного навчання Moodle у тестовій формі. Тест передбачає 15 питань, за кожне з яких можна отримати 2 бали. Загальна кількість балів за третє питання 30. Оцінка знань випускників з дисципліни є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей і практичних умінь і навичок, набутих у процесі вивчення курсу.

Структура курсу дисципліни «Практика усного та писемного мовлення»

Риси особистості.

Про себе. Інтереси молодих людей в англomовних країнах та Україні. Проблеми молодих людей в англomовних країнах та в Україні. Зовнішність та характер. Зовнішність мого друга.

Родинне життя.

Родинні стосунки. Традиції одруження та вінчання в англomовних країнах та в Україні. Виховання дітей. Проблеми в родині. Сім'я, де один з батьків.

Студентське життя та навчання.

Моє навчання в університеті. Шляхи та способи навчання. На уроці англійської мови. Мови світу. Робочий день студента. Відомі університети. Кембридж. Відомі університети. Оксфорд. Відомі університети. Гарвард. Вихідний день студента. Візит до театру.

Немає кращого місця, ніж вдома / вдома найкраще.

Дома та ведення домашнього господарства в Україні. Умови життя. Всередині будинку. Студентський гуртожиток. Ведення домашнього господарства.

Різноманітні місця.

Європейська країна, яку б я хотів відвідати. Похід на пікнік. На морському узбережжі. Рідне місто/ село. Відвідування цікавих місць міста Києва. Міське та сільське життя.

Їжа та її приготування.

Їжа та напої. Eating out. Звички харчування в англomовних країнах та в Україні. Різні типи закладів харчування в англomовних країнах та в Україні. Моя улюблена страва, рецепт. Улюблена їжа англійців. Улюблені напої англійців. Ресторани Лондона. Поведінка за столом.

Столиці англomовних країн.

Лондон. Цікаві місця. Нью-Йорк. Велике яблуко. Цікаві місця. Київ – столиця України.

Поїздки.

Поїздки літаком, морем, залізницею. Мандрівка на машині, велосипеді, „автостопом”. Вид транспорту, що найбільше мені подобається.

Відпочинок і спорт.

Літні та зимові види спорту. Спорт та ігри, які популярні в англomовних країнах. Олімпійські ігри.

Україна та українці.

Географічне положення. Клімат. Довгий шлях до незалежності. Українські традиції та свята. Міста України. Відомі люди України.

Світ навколо нас.

Природа та захист навколишнього середовища. Промисловість та сільське господарство. Проблеми захисту навколишнього середовища та їх вирішення. Охорона навколишнього середовища. Світовий екологічний Рух.

Телебачення та кіно, їх вплив на людей

Історія кінематографу. Жанри кіно. Кіно як засіб відображення реального життя та проблем сьогодення. Як знімають фільм (етапи створення фільму та професії, пов'язані з кінематографом). Виховна роль кіно. Найвідоміші кінофестивалі та нагороди.

Театр

Театр в Україні – історія, розвиток, провідні театри та видатні актори. Мій улюблений актор. Візит до театру.

Історія театру, Британський театр.

Мистецтво

Напрями в мистецтві. Українські музеї мистецтв та відомі художники.

Англійська школа живопису. Улюблений художник та картини.

Ми ніколи не припиняємо вчитись.

Система середньої освіти в Англії та Уельсі. Типи шкіл. Середня освіта в Україні. Проблеми виховання дітей. Дисципліна в школі.

Англійська мова як світова мова. Світ вивчає англійську мову. Право на мову. Спеціальна англійська мова. Майбутнє англійської мови.

Закон і злочин.

Суди та судовий розгляд. Впровадження законів в життя в англomовних країнах та Україні. Права людини. Конституція України.

Політична система.

Уряд англomовних країн та України. Структура політичної системи України та англomовних країн. Вибори, політичні партії та рух.

Політичні системи світу.

Типи державного устрою країн. Вибори, політичні партії та рух. Останні національні та міжнародні політичні тенденції.

Вища освіта.

Система вищої освіти в англomовних країнах та Україні. Студентське життя в британських та американських університетах.

Робота вчителя.

Міркування над досвідом вчителя. Головні (основні) риси хорошого вчителя. Класне керівництво. Проблеми дітей.

В ногу із часом.

Преса. Радіо та телебачення. Нові інформаційні технології та сучасні засоби спілкування.

Література

1. Практика усного та писемного мовлення: збірник текстів та вправ (для студентів II курсу) / Укл. Г.П. Шкамерда, О.Є. Карпова, Л.І. Чернуха. – К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2006. – 88с.
2. Практика усного та писемного мовлення: навч.-метод. Посіб. Для аудитор. Та сам ост. Роб. Студ. IV к. / [Уклад. А.М. Козачук, О.І. Ситник, Ю.Л. Тірошко, Н.С. Чернігівська]. – К. : Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 248 с.
3. Пестрякова Н.В. 111 англійських розмовних тем: Для старшокласників та абітурієнтів. – Х.: Торсінг, 1999. – 288с.
4. Тучина Н.В., Меркулова Т.К., Кузьміна В.С. Speak English with Pleasure / За ред. Луїзи Грін (Велика Британія), Кіри О. Янсон (США). – 2-ге вид., виправлене. – Х.: Торсінг, 2002. – 288 с.
5. John & Liz Soars Headway Pre-intermediate Student's Book.. – London Oxford University Press, 1991. - 143 p.
6. John & Liz Soars Headway Pre-intermediate Workbook. – London Oxford University Press, 1991. - 94 p.
7. Murphy Raymond grammar in use: a self-study reference and practice book for intermediate students, with answers. – New York: Cambridge University Press. 1998. - 328 p.
8. Періодичні англійські видання газети Digest.
9. Harrison, M. Word Perfect. Vocabulary for fluency. Thomas Nelson Ltd., 1990.
10. Calcutt, A. An A-Z of British Pop Culture. Prion Books Ltd, 2000.
11. Crowther, J. (Ed.) Oxford Guide to British and American Culture for Learners of English. OUP, 1999.
12. Evans, V. Successful Writing Advanced. Express Publishing, 1999.
13. Fairfax, B. & Trzeciak, J. Listening. English for Academic Study Sseries. Person Education Ltd., 1999.
14. Gerard-Sharp, L. Ideas and Issues Advanced. Chancere International, 2000.
15. Murphy Raymond grammar in use: a self-study reference and practice book for intermediate students, with answers. - New York: Cambridge University Press. 1998. - 328 p.
16. Nuttall, C. Teaching Reading Skills in a Foreign Language. Macmillan Heinemann, 2000.

Структура курсу з дисципліни «Теоретичний курс англійської мови»

«Теоретичний курс англійської мови» є складовою частиною нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Його вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки майбутніх фахівців англійської мови щодо опанування системою знань про історію індоєвропейських мов, фонологічну, фонетичну, морфологічну, синтаксичну, лексичну та стилістичну будову англійської мови, а також формування у студентів вміння визначати й аналізувати місце германських мов в історії розвитку індоєвропейських мов, фонологічні, фонетичні, морфологічні, синтаксичні, лексичні та стилістичні явища.

Англійська мова у синхронії та діяхронії. Фонологія і фонетика англійської мови

1. Англійська мова у синхронії та діяхронії: місце англійської мови у індоєвропейській сім'ї мов, коротка історія розвитку англійської мови, типологія англійської мови.
2. Фонологія і фонетика англійської мови, основна термінологія, мовленнєвий апарат, поняття фонем та мінімальної пари, голосні і приголосні фонем та звуки.
3. Фонологія і фонетика англійської мови: поняття силабіфікації та складу, наголос, інтонація.

Морфологія англійської мови

4. Морфологія англійської мови, основна термінологія, поняття морфеми, види морфем в англійській мові. Словотвір (деривація).

5. Частини мови та класи слів. Самостійні та службові частини мови. Проблема частин мови в англійській мові. Конверсія. Іменник і займенник.

6. Дієслово. Прикметник. Прислівник. Числівник. Службові частини мови.

Синтаксис англійської мови. Текст і дискурс.

7. Синтаксис англійської мови. Граматичні зв'язки між словами у реченні. Роль слів у реченні: суб'єкт, предикат, об'єкт тощо. Словосполучення. Номінативні та предикативні конструкції.

8. Речення: просте і складне речення. Типи простих і складних речень.

9. Теорії тексту, прагматика, дискурс.

Лексикологія і семантика англійської мови. Стилїстика англійської мови.

10. Лексикологія англійської мови. Класифікація словникового складу у мові. Парадигматичні та синтагматичні системи. Етимологія та шляхи запозичення іншомовних слів.

11. Семасіологія і семантика англійської мови. Семантична структура значення слова та зміни значення слова. Полісемія. Синонімія. Омонімія. Антонімія. Неологізми. Ідіоми.

12. Засоби стилістичної виразності (фігури та тропи). Стилїстична і соціальна диференціація словникового складу англійської мови. Функціональні стилі англійської мови.

Література

1. Алексеева О. І. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови [англ. мовою] : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Вінниця : Нова Книга, 2007. 328 р.
2. Анікеєнко І.Г., Бойцан Л.Ф., Ганецька Л.В. Практикум з курсу лексикології англ. мови для студентів III курсу. К., КДЛУ, 1999. 72 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : видавничий центр Академія, 2004. 342 с.
4. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006. 296 с.
5. Волкова Л. М. Теоретична граматика англійської мови: Сучасний підхід : : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] ; [англ. мовою]. К. : Освіта України, 2009. 256 с.
6. Гладуш Н.Ф. Теоретична граматика англійської мови в таблицях: Навчальний посібник. Київ: ТОВ "ВТС Принт", 2012. 188 с.
7. Домброван Т. І. Загальнотеоретичний курс англійської мови як другої іноземної : курс лекцій [англ. мовою]. Вінниця : Нова Книга, 2009. 128 с.
8. Дрогомирецький П.П., Пена Т.І. Вступ до мовознавства: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Фоліант. 2015. 102 с.
9. Єфімов Л.П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: «Нова книга», 2004. 240 с.
10. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. 2-ге вид. Київ: "Вища школа", 1978. 167 с.
11. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства : Підручник. Київ: Видавничий центр "Академія", 2006. 336 с.
12. Колесник О.С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови : навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 226 с.
13. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр "Академія", 2001. 368 с.
14. Левицький А.Е., Сингаївська А.В., Славова Л.Л. Л 37 Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 104 с.
15. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : [підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов]. Харків : Основа, 1993 . 255 с.

16. Паращук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 240 с.
17. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. Київ: “Вища школа”, 1988. 328 с.
18. Синтаксис сучасної англійської мови : навчальний посібник [для студ. вищ. закл. освіти] ; [англ. мовою] / [Гороть Є. І., Василенко О. В., Кухарук Т. М. та ін.] ; за ред Є. І. Гороть. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 464 с.
19. Соколовська С. В., Веклич Ю. І. Theoretical English Course (Теоретичний курс англійської мови) : навч.-метод. Посібник. К. : Київ. Ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. 364 с.
20. Харітонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] ; [англ. мовою]. Вінниця: Нова книга, 2008. 352 с.
21. Algeo J. The origins and development of the English language. 6th ed. Boston: Wadsworth, Cengage Learning, 2010. 347 p.
22. Baugh A.C. & Cable T. A history of the English language. 5th ed. London: Routledge, Taylor and Francis Group, 2002. 447 p.
23. Bergs A. & Brinton L. J. English historical linguistics: An international handbook. Volume 1. Berlin – Boston: Walter de Gruyter GmbH, 2012. 1173 p.
24. Campbell L. & Mixco M. J. A glossary of historical linguistics. Edinburgh: Edinburgh University Press. 237 p.
25. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. 573 p.
26. Huddleston R. & Pullum G.K. A student's introduction to English grammar. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 312 p.
27. Karamysheva I. D. Contrastive grammar of English and Ukrainian languages : textbook. [second edition, revised]. Vinnytsya : Nova Knyha Publishers, 2012. 320 p.
28. Plag I. Word-Formation in English. Cambridge : Cambridge University Press, 2002. 264 p.
29. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. A Grammar of Contemporary English. Boston: Addison-Wesley Longman Ltd. 1992. 922 p.
30. Roach P. English phonetics and phonology : A practical course. 4th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 231 p.
31. Simpson P. Stylistics. A recourse book for students. London - New York: Routledge, 2004. 247 p.
32. Yule G. Pragmatics. Oxford Introductions to Language Studies [series editor H. G. Widdowson]. Oxford : Oxford University Press, 1997. 138 p.

Структура курсу з дисципліни

«Лінгвокраїнознавство англomовних країн»

- 1) Географія Британських островів
- 2) Культура Великобританії.
- 3) Сучасне суспільне життя Великобританії
- 4) Культурна спадщина доісторичних часів
- 5) Культурна спадщина римського періоду
- 6) Середньовічна Англія
- 7) Історія 16 - 20 сторіч
- 8) Історія 21-го сторіччя
- 9) Сучасна королівська сім'я.
- 10) Сполучені Штати Америки. Канада
- 11) Австралія. Нова Зеландія

Література

1. Великобритания: Пособ. по страноведению / Составитель Ю.Б. Голицынский. – СПб.: КАРО, 2002. – 480 с.
2. Белкіна Е.В., Басіна А.В., Сіверс В.А. Діалог столиць: Підручник з країнознавства. – К.:

АДЕФ – “Україна”, 2002. – С.28-67.

3. Бех П.О. Англійська мова: Навчальний посібник. – К.: БАТ “Патент”, 2001. – С.137-153.
4. Dictionary of English language and Culture. New Edition. Longman, 1997. – 1570 p.
5. David McDowall. Britain in Close-up. Longman, 2000. – 208 p.
6. David McDowall. An Illustrated History of Britain. Longman, 1997. – 188 p.
7. Bryn O’Callaghan. An Illustrated History of the USA. Longman, 1990. – 144 p.
8. Химунина Т.Н. В Великобритании принято так. – Л.: Просвещение, 1975. – 294 с.
9. Тучина Н.В. Speak English with Pleasure. Сучасні розмовні теми / За ред. Луїзи Грін. – Х.: Торсінг, 2002. – 288 с.
10. Соединенные Штаты Америки / Составитель Ю.Б. Голицынский. – СПб.: КАРО, 2001. – 448 с.
11. Синько Л.В. Американский английский язык. – К.: Экспресс, 1992. – 327 с.
12. Сатинова В.Ф. Читаем и говорим о Британии и британцах. – Мн.: Выш. шк., 2000. – 255 с.
13. Полупан А.П. English-speaking countries. A cultural reader. – Х.: Країна мрій, 2002. – 208 с.
14. По Великій Британії: Навч. посіб. з курсу “Країнознавство” / Уклад. Н.Ф. Вовченко. – К.: Знання, 2002. 222 с.

Структура курсу з дисципліни

«Практичний курс перекладу англійської мови»

1. Текст і дискурс. Вступ до перекладознавства.
2. Лексико-семантичні засоби зв’язності (когезії) тексту.
3. Основні перекладацькі трансформації. *Case study: Avatar.*
4. Явище антропоморфізму. *Case study: Ratatouille.*
5. Переклад художнього фільму: персонифікація дійових осіб. *Case study: Groundhog Day.*
6. Доместикація і форенізація при перекладі фільмів. *Case study: The Devil Wears Prada.*
7. Діловий дискурс: аналіз і переклад. *Case study: Stranger than fiction.*
8. Дискурс ЗМІ (блогінг): аналіз і переклад. *Case study: Julie and Julia.*
9. Мінімізація расових стереотипів у сучасному кінематографі – стратегії перекладу. *Case study: The Blind Side.*
10. Гендерний аналіз тексту в перекладознавстві. *Case study: The Young Victoria.*
11. Лінгвістичні характеристики висловлювань «жіночої» і «чоловічої» мов.
12. Гік-культура: переклад фендомів і фанфіків.
13. Вступ до критичного читання і перекладу драми.
14. Драма як основа театрального мистецтва.
15. Драматургія США: діахронічний аспект.
16. «Overtones» – семантика та поетика: переклад експериментальної п’єси Еліс Герстенберг.
17. Поетика театру абсурду в драматургії США.
18. Етнічна специфіка азіато-американська драматургії.
19. Жанр мелодрами: переклад п’єси «Fashion; or Life in New York» А.К.Мойетт
20. Переклад власних і географічних назв. Транскодування (транскрипція, транслітерація, традиційна репродукція).
21. Переклад інтернаціоналізмів, термінів, запозичень. Калькування.
22. Переклад мовних реалій. Переклад стійких та ідіоматичних виразів. Описовий переклад, компенсація.
23. Конкретизація, генералізація, модуляція: застосування у перекладі лексичних одиниць.
24. Антонімічний переклад на лексичному та граматичному рівнях.
25. Граматична заміна у перекладі: морфологічний та синтаксичний рівень.
26. Переклад морфологічних категорій. Додавання та вилучення.
27. Синтаксичні перетворення у тексті: транспозиція, членування, об’єднання.

28. Цілісне перетворення у перекладі.

Література

1. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови): Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — 203 с.
2. Move Ahead through Movies! навч. посіб. для студ. ВНЗ/ А.В. Гайдаш, Ю.В. Климчук. — К. : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. — 76 с.
3. Move Ahead through Movies! Part 2: навч. посіб. для студ. ВНЗ/ Н.П. Безпалова, А.В. Гайдаш, Ю.В. Климчук, І.А. Редька. — К. : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. — 120 с.
4. Гайдаш А.В. Reading and Translating US Women Drama (Читаємо та перекладаємо жіночу драматургію США) : навч. посіб. для студ. ВНЗ. — 2-ге вид., доопрац. та доповн. — К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. — 154 с.

Орієнтовний перелік питань до комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови

ПРАКТИКА УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ

1. Family relations. Family problems. What is generation gap?
2. My university studies. Would you like to study abroad? Why? Why not?
3. Homes and housing in English-speaking countries and Ukraine. Please, describe the house of your dream.
4. European country I'd like to visit.
5. Where would you rather live: in urban and rural area? Why?
6. Eating and drinking habits in English-speaking countries and Ukraine. Eating out in English-speaking countries and Ukraine.
7. Speaking about the weather in Britain and Ukraine. What is your favourite weather? Why?
8. Going shopping. Do you have a favourite shop? When did you go shopping last time? What did you buy?
9. Work and employment. (Describe your ideal job. You should say: What the job is; what it involves; what the working conditions are)
10. Diseases and health problems. Do you agree or disagree with the statement "Health is better than wealth"
11. Kyiv - the capital of Ukraine. If you had an opportunity to guide the group of tourists around Kyiv, what places would you show them?
12. Ukrainian cuisine. Table manners in Ukraine and all over the world.
13. Ukrainian theatres. A visit to the theatre. Театр в Україні.
14. The concise history of the theatre.
15. British theatre. The Globe.
16. The history of the cinema. Film genres.
17. TV and Cinema - their impact on people.
18. Ukrainian art museums and famous painters.
19. Consequences of industrial and agricultural influence on the nature. Environmental problems and the ways to solve them.
20. The system of secondary education in England and Wales.
21. Types of schools in the USA.
22. Secondary education in Ukraine.
23. The English school of painting.
24. There have been significant changes in the system of education of Ukraine recently. What is your attitude to this?
25. "Education is not preparation for life; education is life itself."
26. "The real masterpieces of art are an inexhaustible source of beauty and harmonious unity."

27. If there were a movie about your life, what kind of movie would it be? Why?
28. World Englishes. Lingua franca.
29. Healthy lifestyle and the main ways of keeping it.
30. Innovative technologies in teaching and learning process.
31. Describe the higher education of Ukraine.
32. Describe the higher education of the UK.
33. The higher education of the country, which language you study based on specialization (Italy/Spain/Germany/France, etc.)
34. Tell about the problem of illiteracy on the example of any concrete country. Ways of illiteracy reduction.
35. Describe the peculiarities, pros and cons of distant education.
36. Academic mobility and summer schools for teachers and students.
37. The experience of practical training at schools, faced difficulties. What would you change in the process of teaching at school?
38. School bullying. How to stop bullying initiated by a teacher/by pupils.
39. The mass media in Ukraine. Modern media outlets: printed media, radio broadcasting, television, cinema, telecommunications, the Internet, etc.
40. The mass media in the country, which language you study by specialization (in Germany/France/Italy/Spain, etc.)
41. My favorite TV shows (name and describe at least two of them: a TV show in Ukraine and abroad)
42. The Internet as a modern means of communication, education and its influence on public opinion.
43. The courts of Ukraine: general overview.
44. The constitution of Ukraine.
45. Britain and knife crime among youth.
46. Capital punishment: pros and cons. The most severe punishment of the modern world.
47. Capital punishment: the Eastern vs the Western. Give examples and types of law violation.
48. Describe the political system of Ukraine.
49. Describe the political system of the UK.
50. The political system of any English speaking country (excluding the UK).
51. The political system of the country, which language you study based on specialization (Italy/Spain/Germany/France, etc.)

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Англійська мова в синхронії та діяхронії. Фонологія та фонетика англійської мови

1. The place of English among other languages (Indo-European family of languages, Germanic languages). The closest “relatives” of the English language.
2. Synchrony and diachrony in linguistic research. Language and speech. Levels of language and speech.
3. Typology of languages: phonetics and spelling; morphology; syntax. Place of English in the typology of languages.
4. Development of English: Old English; Middle English; Modern English. Dialects and variants. English as *lingua franca*.
5. The difference between phonology and phonetics. Types of phonetics.
6. The difference between phoneme and sound. Functions of phonemes and minimal pairs.
7. Speech organs and the mechanism of their work. English speech sounds: consonants and vowels.
8. Phonetic changes: assimilation and mutation. Graphic representation of sounds.
9. English syllable and its components. Types of syllables. Rules of syllabification.
10. Word and syllable stress. Morphologically predetermined word stress.

11. Sentence stress. Types of sentence stress. Intonation and its role in the English language. Pitch, its types and main features.

12. Types of intonation (fall/rise/fall-rise). Components of intonation patterns (pre-head, head etc.). Rhythm in the English language.

Морфологія англійської мови.

13. Definition of morphology, its categories and units. Morphemes: definition, relation to language type, types of morphemes.

14. Free/Root morphemes. Bound morphemes.

15. Derivational morphemes. Types of derivation in English. Inflectional morphemes. Agglutination. Suppletion.

16. English parts of speech: classifications. The problem of parts of speech in English. Conversion.

17. Noun: classification of nouns: common and proper nouns; concrete and abstract nouns; compound and collective nouns. Noun suffixes. Noun categories: case, gender, number (regular / irregular plurals, countables / uncountables, singularia / pluralia tantum).

18. Pronoun: classification of pronouns: personal, demonstrative, interrogative, relative, indefinite, reflexive, reciprocal pronouns. Pronoun categories: person, gender, number, case.

19. Verb: classification of verbs. Verb affixes. Verb categories.

20. Adjectives: classification of adjectives. Adjective affixes. Adjective categories.

21. Adverb: classification, affixes, categories. Numeral: classification, affixes, categories.

Functional parts of speech: conjunction, preposition, article, interjection.

Синтаксис англійської мови. Текст та дискурс.

22. Syntax: definition, main units. Grammatical relations between words in sentences. The role of words in sentences: subject, predicate, object etc.

23. Word combination. Nominative constructions. Predicative constructions.

24. Sentence: definition and classification. Simple sentence. Types of simple sentences. Compound sentence. Complex sentence.

25. Text theories. Pragmatics as a branch of linguistics. Paul Grice's pragmatic theory (the Grice maxims).

26. Communicative linguistics. Discourse analysis. Types of discourse.

Лексикологія, семантика та стилістика англійської мови.

27. Lexicology: definition and main units. Classification of words. Word classes.

28. Paradigmatic and syntagmatic systems. Etymology. Borrowing of words.

29. Semantics: definition and main units. Semantic structure of word meaning.

30. Changes in word meaning. Polysemy. Synonymy. Antonymy. Neologisms. Idioms.

31. Stylistics: definition and classification. Means of stylistic expression: tropes and schemes.

32. Diversification of English word stock: stylistic and social diversification of English word stock. Functional styles.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

1. The United Kingdom: England

2. The United Kingdom: Wales

3. The United Kingdom: Scotland

4. The United Kingdom: Northern Ireland

5. The United Kingdom. Historical and poetic names of England, Scotland, Wales, Northern Ireland. Signs of national identity: names, clothes, musical instrument, ect.

6. National symbols of England, Wales, Scotland, Northern Ireland: legends.

7. Historical events connected with patron saints of England, Wales, Scotland, Northern Ireland.

8. English speaking countries: the USA.

9. English speaking countries: Canada.

10. English speaking countries: Australia.

11. English speaking countries: New Zealand.

12. History of Great Britain: prehistory, the Roman period, two ways of Germanic invasion.
13. The medieval England: the origins of Parliament.
14. The 16th century: Tudor England, the split of Parliament.
15. The medieval England: Battle of Hastings, language and class, the War of Roses, Magna Carta.
16. The medieval England: historical event that caused the naming of the monarch's eldest son – the Prince of Wales.
17. The 17th century: the conflict between king and Parliament, the civil war.
18. The 17th century: the Gunpowder Plot.
19. The United Kingdom: the industrial revolution.
20. Victorian Britain.
21. History of the United Kingdom. The 19th-20th century: important dates.
22. The United Kingdom. The church in modern life.
23. The British in their private life.
24. The United Kingdom. National traits.
25. The United Kingdom. Food and meals.
26. The United Kingdom. Transport.
27. The United Kingdom in the 21st century.

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Definitions of text and discourse. The framework of film analysis. Revision: Plot. Structure. Gustav Freytag's formula.
2. Transcoding. Types of transcoding – transcription, transliteration, traditional reproduction. Reasons to use specific types of transcoding.
3. Problems of translation of proper and geographical names. Translation of addresses.
4. Loan translation. Definition and reasons to use.
5. Internationalisms, borrowings. "False Friends of the Translator". Definition and peculiarities of translation.
6. Nationally biased vocabulary. Definition and types.
7. Descriptive translation. Reasons to use. Examples of usage.
8. Idiomatic/phraseological expressions. Peculiarities, meanings, types. Peculiarities of translation.
9. Compensation. Ways of expressing compensation in TL.
10. Concretization. Definition and reasons to use.
11. Generalization. Definition and reasons to use.
12. Antonymic translation. Definition, challenges and reasons to use.
13. Passive voice constructions in English. Peculiarities of translation.
14. Transposition. Definition and types.
15. Translation of multi-componental asyndetic noun clusters.
16. Переклад текстів «Drama Beginnings», «The Show Must Go On» та «Forms of Drama».
17. Переклад текстів «Broadway», «The Theatre Critic», «A Play is Communication», «The Show Must Go On».
18. Переклад текстів «Historical Outline of American drama», «A Wife for a Life» та «US Women Playwrights of the 80s».
19. Переклад експериментальної п'єси Еліс Герстенберг.
20. Переклад п'єси «The Art of Dining» Тіні Хай.
21. Переклад п'єси «And the soul shall dance» В. Ямаучі.
22. Переклад п'єси «Fashion; or Life in New York» А.К.Мойетт.

Зразок екзаменаційного білету

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології**

**Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації
друга іноземна мова (англійська)**

для студентів
спеціальності: 035 Філологія
спеціалізації: 035.04 Германські мови і літератури (переклад включно)
спеціалізації: 035.05 Романські мови і літератури (переклад включно)
освітньої програми: Мова і література (німецька /іспанська/ італійська/ французька)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Білет № 1

1. Compare the political system of Great Britain with that of Ukraine.
2. Pass the test on Moodle platform.
3. Pass the test on Moodle platform.

Затверджено
на засіданні кафедри германської філології
протокол №6 від «27» лютого 2023 р

Завідувач кафедри Русудан МАХАЧАШВІЛІ